

BRAKEL KASTEELDREEF

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN
SOLVA ARCHEOLOGIE

1 GEMOTIVEERD ADVIES

1.1 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Deze archeologienota is het resultaat van een **volledig archeologisch vooronderzoek**. Het archeologisch vooronderzoek nam de vorm aan van een bureauonderzoek. Hierbij was het mogelijk om al het noodzakelijke vooronderzoek uit te voeren.

1.2 DE AFWEZIGHEID VAN EEN ARCHEOLOGISCHE SITE

Het bureauonderzoek toonde aan dat de bredere omgeving rond het projectgebied minstens sinds de metaaltijden en voornamelijk sinds de Romeinse periode menselijke aanwezigheid kent. De vastgestelde sites bevinden zich echter alle in een andere landschappelijke context, namelijk op vruchtbare droge zandleembodems en niet op natte leembodems zoals het geval is voor het projectgebied. Wegens de onvoldoende natuurlijke drainering enerzijds, en de uitgesproken erosie anderzijds lenen dergelijke gronden zich niet tot gewone landbouwteelten. Enkel het kasteel van Lillare (grenzend aan het projectgebied) zocht deze nattere locatie in het landschap op, maar dan wellicht enkel met het doel water in de omgrachting te krijgen. **Deze landschappelijke factoren kunnen het gebrek aan archeologische sites ter hoogte van het projectgebied verklaren.**

De historische kaarten geven aan dat, sinds de postmiddeleeuwse periode, er een sterke continuïteit is in het wegennet. De Kasteeldreef, gaan minstens terug tot de 18de eeuw. De gronden aan weerszijden van deze straten zijn quasi onbebouwd gebleven en in gebruik als **bos, akker- en/of weiland**. Dergelijk grondgebruik bevestigt de onaantrekkelijkheid voor bewoning.

1.3 DE IMPACTBEPALING

De gemeente Brakel wenst een **fietspad** aan te leggen aan weerszijden van de Kasteeldreef en ten dele langs de Meierij en de Molendreef. Aansluitend wordt het **wegdek vernieuwd** en de **afwatering** gerealiseerd in de vorm van, voornamelijk, **grachten** en, aanvullend, ondergrondse **riolering**.

De geplande werken omvatten een grotendeels gelijklopende afgraving van het bestaande wegdek over een breedte van ca. 6 m en een lengte van 1198,5 m zuidwest-noordoost en 94,5 m noordwest-zuidoost. Doorgaans betreft het ca. 4 cm diep, tot plaatselijk maximaal 56 cm diep. Aan weerszijden van het wegdek wordt het maaiveld eerst afgegraven en dan weer opgehoogd in functie van de aanleg van het fietspad. Het fietspad wordt aangelegd in grasland, en waar onteigend, in weiland. Aan de westelijke zijde van de Kasteeldreef is, naast het tracé van het fietspad, de afwatering gerealiseerd in de vorm van een gracht. Aan de oostelijke zijde blijft de bestaande gracht behouden of wordt een helling gerealiseerd waardoor het water afloopt naar de weilanden. Waar toegang dient gegarandeerd tot de woonhuizen, de school en de weilanden, is de afwatering ondergronds gebracht, met bovengronds kopmuren en steenglooing. Waar onvoldoende plaats is om het fietspad en de afwateringgracht naast elkaar te construeren, meer bepaald aan de westelijke zijde van de Kasteeldreef, is de gracht overwelfd, de afwatering voorzien in de vorm van riolering en het fietspad hier bovenop aangelegd.

1.4 DE WAARDERING VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Er zijn een aantal gegevens die het mogelijk maken om de verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed in te schatten. Ons baserend op landschappelijke gegevens, cartografisch materiaal en historische bronnen kunnen we in deze fase een verwachtingspatroon formuleren voor het projectgebied.

- Het projectgebied bevindt zich **buiten (ten noordoosten van) de historische kern van Brakel**. Ten noordwesten ligt deelgemeente Michelbeke en ten noordoosten deelgemeente Sint-Maria-Oudenhove. Het is een historisch-archeologische realiteit dat de bewoning zich in het verleden concentreerde in de dorpskernen, en dat vanaf men een dergelijke kern verlaat, de dichtheid sterk afneemt. Het projectgebied ligt dan ook in een zone die minstens sinds de 18de eeuw gekenmerkt is bos en weiland.
- Het projectgebied ligt op een helling, waardoor het enerzijds lager gelegen, eerder **natte terreinen** en anderzijds hoger gelegen, eerder **droge terreinen** omvat (zie hoogtemodel en bodemkaart). Het hoogteverschil resulteert in erosie en bodems met weinig of geen profielontwikkeling. Dit maakt de

omgeving rond het projectgebied minder aantrekkelijk voor vroegere menselijke occupatie. De **archeologische locaties** die aangeduid staan op het CAI liggen in een **andere landschappelijke context**.

- Het projectgebied is grotendeels **reeds ingericht als weg met afwateringsgrachten**. De inname van een gedeelte van de aanpalende gronden middels onteigening, betreft **weiland**.
- Gelet op de **lage archeologische verwachting**, de **beperkte bodemingreep** van de geplande werken, de **lijnvormige aard van het merendeel van de werken** en de **reeds bestaande verstoringen** biedt een verder onderzoek **weinig mogelijkheid tot een vergroting van het kennispotentieel**. Het nieuwe fietspad zal grotendeels ter hoogte van de reeds bestaande afwateringsgrachten liggen, dewelke worden verplaatst of in de vorm van een riolering onder het fietspad ondergebracht. Enkele diepere verstoringen (keerelementen, kopmuur, riolering) hebben vooral een lokale impact en betreffen slechts een kleine oppervlakte. De werken bieden **weinig of geen mogelijkheid** om een **ruimtelijk inzicht** te verwerven in archeologische sporen, mochten die al aanwezig zijn. Een dergelijk projectgebied verder archeologisch onderzoeken is kosten-baten beschouwd, zeker in een dergelijke landschappelijke context, weinig zinvol.

1.5 DE BEPALING VAN DE MAATREGELEN

Gezien de lage archeologische verwachting, het lijnvormig tracé van de werken, het feit dat de werken grotendeels zullen plaatsvinden binnen de bestaande wegenis en gelet op de landschappelijke positie, is binnen het gabarit van de werken het **potentieel op kennisvermeerdering** dan ook **te gering** en een **verder(e) archeologisch vooronderzoek/opvolging van de werken** lijkt dus, kosten-baten beschouwd, **niet verantwoordbaar**. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Niet van toepassing.